

## En mils kulturhistorisk promenad.

Pang! Man riktigt kan höra hur det small till och flisorna yrde när eken träffades av en förlupen kanonkula för mer än 450 år sedan. Slaget vid Axtorna, mellan danskar och svenskar, pågick för fullt en oktoberdag 1565. Och inte ens denna, redan då vackra ek, skonades. Den är nu vår träffpunkt för vår milslånga promenad kring det vackra Axtorna. Astrid Karlsson, på vars mark eken står, inleder med att berätta för oss om hur hon som liten lekte i eken. Den var redan då ihålig och var mycket spännande som lekplats. Inget ont utan att det har något gott med sig.

Karl-Erik Andersson, som är vår ciceron på vandringen tar oss förbi den "milstolpe" som finns placerad på vägen mellan Köinge och Hinnagård. Stenen var förr ett riktmärke för dem som färdades utmed vägen. Karl-Erik har själv restaurerat och förtydligat texten och monogrammet på milstolpen.

Strax intill vandrar vi upp för Byaberget som var en strategisk utsiktspunkt vid Axtornaslaget. Härifrån kunde innehavaren ha överblick över slagfältet och styra sin här. Vi får en gedigen genomgång av Karl-Erik kring turerna vid slaget. Hans berättelse liksom dagens regntunga väder gjorde att vi nästan kunde leva oss in i förutsättningarna för slaget den 20 oktober 1565. Ett slag som var fullständigt meningslöst och som inte fick några "politiska" konsekvenser, utan bara en massa ond bråd död som följd. Det fanns egentligen bara förlorare vid Axtornaslaget.

Desto meningsfullare är vårt nästa mål på promenaden, det Axtornska huset. Byggnaden ligger i utkanten av det historiska slagfältet. Här bedriver Lise-Lotte och Billy Yngstrand sin verksamhet. Ett familjeföretag med två anställda, där man legotillverkar byggnadsmoduler till kvalitetshus. Vi får en mycket bra beskrivning av verksamheten av Lise-Lotte och Billy.

Axtornska huset byggdes i början av 1900-talet, för att vara ett järnverk, men produktionen kom aldrig igång. Fastigheten har sedan också bland annat använts av kraftindustrin som lagerlokal. Familjen Yngstrand äger sedan några år fastigheten och tycker att den är mycket ändamålsenlig för deras verksamhet. Det är härligt att höra nya entreprenörers entusiasm inför sina projekt. Vi önskar dem verkligen lycka till i fortsättningen

Tänk att meningsfullheten har besegrat meningslösheten i detta område. Men det tog några hundra år.

Vägen vi promenerade på från Byaberget till Axtornska huset är den gamla järnvägsbanken för "Pyttebanan", som gick mellan Falkenberg och Limmared. Banken passerar en liten bäck, där det sedan 1805 ligger en väl bevarad Skvaltkvarn. Den ägs idag av vår Hembygdsförening och sköts förtjänstfullt dem. Kvarnen var i bruk fram till 1918 och användes främst som en kvarn för husbehovsmalning åt gårdarna i Axtorna.

Vår Friskvårdsansvariga i föreningen, Inga-Lill Nilsson, hade stakat ut sträckningen på promenaden. Och friskvård blev det. Närmare en mils promenad och Inga-Lill hade hittat de längsta uppförsbackarna i trakten. Puh! Men härligt för träningen!

Tack till alla som deltog och tack till er som höll i och genomförde promenaden den 14 augusti 2018!

Hans Carlsson